

Педагогіка

УДК 372.881.1

Бойко Світлана Олександрівна

викладач

Національний технічний університет України

"Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Бойко Светлана Александровна

преподаватель

Национальный технический университет Украины

«Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского»

Boiko Svitlana

teacher

National Technical University of Ukraine

"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

**МОБІЛЬНИЙ ДОДАТОК TELEGRAM ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ЗАСІБ
АКТИВІЗАЦІЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ
МОВИ**

**МОБИЛЬНОЕ ПРИЛОЖЕНИЕ TELEGRAM КАК
ИННОВАЦИОННОЕ СРЕДСТВО АКТИВИЗАЦИИ РАБОТЫ
СТУДЕНТОВ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА
MOBILE APPLICATION TELEGRAM AS AN INNOVATIVE MEANS
OF ACTIVATING THE WORK OF STUDENTS WHILE STUDYING A
FOREIGN LANGUAGE**

Анотація. У статті розглянуто питання використання мобільного додатку Telegram на заняттях іноземної мови з метою активізації роботи студентів, індивідуалізації процесу навчання, а також збільшення рівня мотивації студентів.

Ключові слова: *Telegram, студенти, іноземна мова, навчання, мотивація, активізація, інноваційні методи.*

Анотація. *В статті розглянуто питання використання мобільного застосунку Telegram на заняттях по іноземному мові з метою активізації роботи студентів, індивідуалізації процесу навчання, а також збільшення рівня мотивації студентів.*

Ключевые слова: *Telegram, студенты, иностранный язык, обучения, мотивация, активизация, инновационные методы.*

Summary. *The article considers the issue of using the mobile application Telegram at the lessons of a foreign language in order to activate students' work, individualize the learning process, and increase students' motivation.*

Key words: *Telegram, students, foreign language, learning, motivation, activzation, innovative methods.*

Сьогодні важко уявити ефективно викладання іноземної мови без використання сучасних інформаційних технологій, які стали за останні роки невід'ємною частиною повсякденного життя кожної людини. Студенти, як найпрогресивніша частина суспільства, надзвичайно зацікавлені у використанні новітніх досягнень у сфері ІТ в процесі вивчення іноземної мови, оскільки сучасні методи й підходи до викладання, із залучення інтерактивних елементів сприяють підвищенню інтересу студентів до предмету, а відповідно збільшенню їх мотивації, і ведуть у підсумку до кращих результатів навчання.

Одним із найпопулярніших мобільних додатків, що, за результатами опитування, встановлено у телефонах всіх студентів, є Telegram. Це додаток, що дозволяє користувачам спілкуватись використовуючи різні мобільні пристрої й обмінюватись повідомленнями й медіафайлами багатьох форматів й великих розмірів. Telegram може широко

використовуватись для організації як аудиторної так і позааудиторної роботи при викладанні іноземної мови.

Також варто зазначити, що за словами психологів, мислення сучасної людини переважно набуло ознак кліпового. І цей факт не можна ігнорувати у навчальному процесі. Сучасне покоління студентів сприймає інформації короткими яскравими уривками, не встановлюючи між ними логічних зв'язків. І хоча кліпове мислення передбачає спрощення, забираючи глибину засвоєння матеріалу, воно надає динамізму пізнавальній діяльності, сприяє розвитку багатозадачності [3]. Ці особливості сприйняття інформації молодого людиною необхідно враховувати при проведенні занять з іноземної мови, оскільки тривале фокусування на одному завданні/тексті, виконання однотипних вправ не будуть сприяти досягненню цілей заняття й активній роботі студентів, оскільки кліпове мислення передбачає швидке сприйняття й швидку реакцію на інформацію. Вирішенню проблем пов'язаних з кліповим мисленням студентів, може, в певній мірі, посприяти використання сучасних інформаційних технологій, зокрема Telegram.

Дана робота спрямована на дослідження можливостей використання додатку Telegram у процесі викладання іноземної мови студентам денної форми навчання технічного ВНЗу, з метою розвитку самостійності, активності й незалежності у процесі навчання, а також обґрунтувати доцільність використання цього додатку у роботі зі студентами.

Актуальність дослідження полягає у необхідності пошуку нових форм і методів роботи, що відповідають вимогам сьогодення, мотивують студентів, сприяють активному залученню студентів технічних ВНЗів до процесу вивчення іноземної мови.

Нами було апробовано різні методи використання Telegram зі студентами I-V курсів Національного технічного університету України „КПІ ім. І. Сікорського” протягом одного семестру для покращення

комунікації між викладачем й студентами, а також організації індивідуальної, парної й групової роботи при виконанні різних видів завдань під час уроків англійської мови, а також при виконанні домашніх завдань.

Використання мобільного додатку Telegram при викладанні іноземних мов недостатньо досліджено у науці, оскільки цей додаток ввійшов у загальне користування відносно нещодавно. Також варто зазначити, що дослідження щодо його використання у якості засобу навчання більш характерні для країн Азії й Африки, де Telegram є досить популярним [4].

Можна виділити ряд публікацій спрямованих на розгляд можливостей й перспектив використання Telegram у процесі викладання різних навчальних предметів. Зокрема, дослідження нігерійських викладачів підтвердило широке використання Telegram студентами університету у процесі опанування навчальних предметів, а також ефективність використання цього додатку у викладанні. На основі дослідження було сформульовано рекомендації щодо більш широкого використання Telegram в освітньому процесі з метою підвищення якості навчання в університеті [10].

Інші дослідники, Іксан і Сауфян, не тільки дослідити використання Telegram у процесі навчання, але й збирали данні шляхом опитування й обговорення в цьому мобільному додатку. В процесі дослідження заняття проводились не у традиційній формі, а через додаток з використанням різних форм і методів роботи спрямованих на спонукання студентів до вільного висловлення власних думок. Вчені дійшли висновку, що в процесі опанування предмету з використанням Telegram, студенти також набували нового досвіду, виявляли більше творчості й активності, були більш відкритими до спілкування, почувались комфортніше з психологічної

точки зору. Використання додатку у навчальній діяльності отримало схвальні відгуки з боку студентів-учасників дослідження [7].

Іранськими викладачами Хейдарі Табрізі й Онвані було проведено порівняння ефективності опанування нової лексики при вивченні англійської мови учнями 10-14 років з використанням Telegram і традиційним шляхом. За результатами дослідження було визначено, що при використанні Telegram рівень засвоєння лексики був кращий ніж при традиційному підході. Також зазначається, що цей підхід був позитивно оцінений учасниками дослідження [6].

Феруз Акобіров та Наргіза Вохідова описуючи досвід використання Telegram у Державному Університеті Бухари, підтверджують ефективність використання Telegram для вирішення організаційних питань: завдяки цьому додатку студенти завжди готові до занять. Також залучення студентів до груп, що створювались на цій платформі й стимулювання їх до постійного спілкування англійською в цих групах, згідно висновків дослідників, сприяло не тільки покращенню навичок спілкування англійською, а й збільшенню впевненості у користуванні сучасними мобільними додатками й пристроями [4].

У дослідженнях Фахада Алхеці підтверджується ефективність використання Telegram при навчанні іноземній мові, позитивний вплив на опанування нових слів й граматики. Проте, незважаючи на той факт, що мобільні пристрої можуть ефективно використовуватись поза класом для опанування технічної та напівтехнічної лексики, існують певні обмеження щодо навчання граматики й письма [5].

У всіх вищезазначених роботах відмічається позитивне ставлення студентів до використання Telegram у навчальній роботі, доступність методів пов'язаних з його використанням, позитивний вплив на розвиток навичок та вмінь, що безпосередньо не пов'язані із вивченням іноземної мови.

Telegram має ряд переваг в порівнянні з подібними додатками [1; 2; 8; 9]. Проте, головними з них ми вважаємо те, що інформація й завантажені файли не зникають при зміні/заміні мобільного пристрою, а також можливість завантажувати великі файли різних форматів.

Базові можливості, що надає застосування Telegram на уроках англійської мови та поза ними, і які варто використовувати навіть при обмеженому застосуванні ІТ на заняттях, це створення груп, що можуть використовуватись не тільки для оголошень, але й викладач або призначений студент може залишати там домашнє завдання, завантажувати фото матеріалу написаного на дошці та роздаткових матеріалів, аудіо та відео файли, що використовувались на занятті, як для відсутніх студентів, так і для тих, хто потребує більше часу для опрацювання матеріалу. Таким чином можна досягнути більшої індивідуалізації навчання, бути впевненим, що всі студенти отримали доступ до навчальних матеріалів. При використанні Telegram для реалізації вищезазначених функцій було відмічено зменшення кількості студентів, що не готуються до пар, підвищення якості підготовки, оскільки як завдання, так і навчальні матеріали знаходяться на одному пристрої, який завжди зі студентом. Також цей додаток сприяє організації більш ефективної взаємодії між вчителем й студентом, оскільки студент може звернутись до викладача з питанням у будь-який зручний час, а викладач має змогу відповісти, коли матиме можливість.

Оскільки, як було вище зазначено, мислення сучасної молодшої людини має ознаки кліпового, Telegram може використовуватись для урізноманітнення завдань, внесення необхідного динамізму, „розбиття” завдань на окремі частини, що виконуються, наприклад, спочатку індивідуально, а потім в парах чи групах, письмово в зошиті або в загальному чаті, а потім усно з партнером чи навпаки, в усній або письмовій формі. Варіювання форм й методів роботи сприяє збільшенню

активності студентів й кращій концентрації на кожному окремому завданні.

Зокрема, при роботі з текстом студентам можна запропонувати скласти питання до тексту або сформулювати правдиві й неправдиві твердження в парах або індивідуально й надіслати їх до загального чату. Потім студенти у невеликих групах або парах мають дати відповідь на всі питання в чаті або вирішують, які твердження щодо змісту тексту є правдивими. Після цього викладач опитує студентів фронтально вибираючи найбільш відповідні питання. Можна поставити завдання озвучити найкращі на думку студентів питання й назвати того, хто має дати відповідь на них (не автор питання). Можна попросити прочитати тільки правдиві твердження, або навпаки хибні й виправити їх. Подібне завдання займає набагато менше часу, чим дублювання питань на дошці, не виникає проблем суб'єктивного характеру, пов'язаних з якістю обладнання кабінету й місцем студента в аудиторії, почерком окремих студентів, сприяє розвитку самостійності, оскільки студенти виступають активними учасниками навчального процесу.

При повторенні лексики, як один із варіантів використання Telegram, можна запропонувати роздати студентам картки зі словами, що вивчались на попередньому занятті/заняттях, й вони мають індивідуально або в парах написати визначення у загальний чат. Далі студенти в групах або парах за визначений час мають пригадати слово, що відповідає визначенню. Можна провести подібну роботу у вигляді змагання, коли представник кожної групи або пари шле відповіді викладачеві або попередньо призначеному студенту у вигляді особистого повідомлення. Тоді, на етапі фронтальної перевірки, можна легко визначити групу-переможця за кількістю попередньо надісланих правильних відповідей.

Додаткова перевага подібного методу роботи полягає у тому, що аналіз визначень залишених у чаті дає викладачеві можливість спланувати подальшу роботу враховуючі типові помилки студентів.

Чат може використовуватись для імітації реальної переписки на форумі науковців: студенти індивідуально або в парах пишуть тему питання й саме питання, а потім дають відповідь на 1-2 питання поставлених іншими студентами дотримуючись правил ділового етикету й використовуючи певні фрази, наприклад для висловлення власної думки або непрямі питання.

Telegram надзвичайно спрощує перевірку невеликих тестів: студенти відправляють свої відповіді вчителю окремим повідомленням або в чат групи для подальшого аналізу.

При відсутності проєктора в аудиторії (або якщо окремі студенти не дуже добре бачать екран) студенти можуть розглянути малюнки й графіки для письмових й усних завдань у своїх гаджетах, за необхідності збільшуючи окремі частини. Це ж саме стосується й відео, при відсутності проєктора студенти можуть переглянути його використовуючи навушники, які є практично у всіх.

При роботі над розвитком монологічного мовлення, при представленні студентами власних презентацій на задану тему, особливо у великих групах, часто студент не отримує детальний аналіз своєї промови. Дехто зі студентів має проблеми із виступом перед великою аудиторією або не може критично підійти до якості свого виступу. У таких ситуаціях ми пропонуємо робити відеозапис промови і завантажувати її в загальний чат групи в якості домашнього завдання. Кожен студент групи має до наступного заняття продивитись визначену кількість записів й написати на них короткий відгук або заповнити checklist- дати відповідь на питання, що відображають якість презентації. Відгук може бути надісланий у загальний чат у вигляді документа, повідомлення або фото тексту написаного від

руки. На занятті викладач аналізує типові помилки допущені у промовах й письмових відгуках, також звертаючи увагу на позитивні зразки й заслуховуються один-два студенти із доповідями, які отримали найвищі оцінки.

Також Telegram може використовуватись для стимулювання спілкування іноземною мовою у позаурочний час. Варто заохочувати спілкування у чаті групи з будь-яких питань пов'язаних із навчальною діяльністю саме іноземною мовою. Підкреслювати, що студенти можуть залишити питання або повідомлення викладачеві або іншим студентам у зручний для них час, і вони обов'язково отримають на нього відповідь. Основна вимога-допис має бути іноземною мовою. Крім цього можна пропонувати студентам висловитись на певну тему протягом тижня. Темою для обговорення може бути прочитана стаття, доповідь або повідомлення студентів на уроці, навіть організація навчального процесу, обговорення ефективності й необхідності певних завдань, запропонованих викладачем на попередніх заняттях. Головний принцип у відборі теми, це її актуальність й дискусійність. Реплики окремих студентів мають викликати бажання інших учасників групи підтримати або спростувати їх думку.

Крім урізноманітнення занять, можливості реалізації більш індивідуального підходу до студентів й економії ресурсів, використання цього мобільного додатку має ще одну вагому перевагу - він дає можливість продивитись відповіді студентів при плануванні наступних занять, визначити типові помилки, спланувати роботу спрямовану на їх усунення.

Можливості, що надає Telegram, є дійсно широкими: використання цього додатку має великий потенціал при викладанні іноземної мови, оскільки він виступає засобом урізноманітнення навчальної діяльності, інструментом збільшення активності й самостійності студентів, Використання Telegram у роботі зі студентами I-V курсів на уроках

англійської мови підтвердило зростання інтересу до предмету, через запровадження нових форм й методів роботи, можливість залучення до активної роботи всіх студентів навчальної групи, зменшення кількості проблем організаційного характеру. Проте, варто зазначити, що аудиторне заняття не повинно базуватись виключно на роботі в Telegram. Метою використання цього додатку має бути внесення динамізму у заняття й оптимізація навчальної діяльності. На нашу думку, необхідно поєднувати роботу з гаджетами із роботою за підручником, живим спілкуванням у різних парах і групах, написанням творів „від руки” й аналізом помилок допущених у чатах на традиційній дошці. Подібний підхід дає можливість реалізувати особистісно-орієнтований підхід, забезпечити індивідуалізацію й диференціацію навчання враховуючи здібності й особливості сприйняття студентів, дає можливість гармонійно поєднати традиційні підходи до викладання іноземної мови з новітніми технологіями.

Література

1. Бодненко Д.М., Місюк І. П., Нікуліна О. С., Перевертень Л. О., Тютюкіна А. В., Шевченко І. С. Використання додатку Telegram у процесі навчання англійської мови у ВНЗ // Інформаційні технології – 2018: зб. тез V Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих науковців, 17 трав. 2018 р., м. Київ. – С. 22-23.
2. Лютых С. Телеграмм нашего времени // LENTA.RU. – 2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://lenta.ru/articles/2015/04/05/telegramback/>
3. Семеновских Т. В. Феномен «клипового мышления» в образовательной вузовской среде [Електронний ресурс] // Науковедение. – 2014. – № 5 (24). – Режим доступу:

<https://cyberleninka.ru/article/v/fenomen-klipovogo-myshleniya-v-obrazovatelnoy-vuzovskoy-srede>

4. Akobirov F., Vokhidova N. A new generation of English learners: Telegram app users [Электронный ресурс] // NELTA ELT Forum. – 2018. – Режим доступа: <https://neltaeltforum.wordpress.com/2018/01/07/a-new-generation-of-english-learners-telegram-app-users/>
5. Alkhezzi F. The Impact of Mobile Learning on ESP Learners' Performance [Электронный ресурс] // The Journal of Educators Online-JEO. – 2016. – Режим доступа:
https://www.researchgate.net/publication/305546442_The_Impact_of_Mobile_Learning_on_ESP_Learners'_Performance.
6. Heidari Tabrizi, H., Onvani, N. The Impact of Employing Telegram App on Iranian EFL Beginners' Vocabulary Teaching and Learning. Applied Research on English Language [Электронный ресурс] // Applied Research on English Language. – 2018. – Режим доступа:
http://are.ui.ac.ir/article_22214.html
7. Iksan Z., Saufian S. Mobile learning: innovation in teaching and learning using telegram [Электронный ресурс] // International Journal of Pedagogy and Teacher Education. – 2017. – Режим доступа: https://www.researchgate.net/publication/316415448_MOBILE_LEARNING_INNOVATION_IN_TEACHING_AND_LEARNING_USING_TELEGRAM
8. Kulkarni, S. How does the Telegram app make money? [Электронный ресурс] // Quora. – 2014. – Режим доступа до ресурсу:
<https://www.quora.com/How-does-the-Telegram-app-make-money>
9. Telegram FAQ [Электронный ресурс]. – Режим доступа:
<https://telegram.org/faq>
10. Yinka A., Queendarline N. Telegram as a social media tool for teaching and learning in tertiary institutions [Электронный ресурс] // International

Journal of Multidisciplinary Research and Development. – 2018. – Режим
доступу: [http://www.allsubjectjournal.com/archives/2018/vol5/issue7/5-7-
26](http://www.allsubjectjournal.com/archives/2018/vol5/issue7/5-7-26).